

Nieuwsbrief Stichting Behoud Weiwerd

Stichting Behoud Weiwerd, Vormer 1, 9934 LJ Delfzijl, tel. 050-5798268

(jaargang nummer 5, nr. 1, augustus 2000)

Zoals u inmiddels van ons gewend bent ontvangt u na de vakantieperiode de eerste Nieuwsbrief van dit jaar. Alweer jaargang 5. In de maand november 'viert' Stichting Behoud Weiwerd haar eerste lustrum. Rond die tijd zullen we uiteraard aandacht schenken aan de nog steeds onduidelijke situatie voor Weiwerd en haar wierde, ondanks de vorig najaar overeengekomen uitgangspunten voor het behoud van klinkerpaden, kerkhof en andere dingen op de wierde. In deze Nieuwsbrief staan de laatste ontwikkelingen, en wordt aandacht geschonken aan de jaarlijkse Open Monumentendag op zaterdag 9 september.

Het bestuur

Open Monumentendag zaterdag 9 september

De Open Monumentendag van dit jaar, op zaterdag 9 september, speelt zich af rondom het thema water, onder de titel 'Nederland waterstaat'. De term 'waterstaat' betekent letterlijk 'de status van het land in relatie tot het water'. De geschiedenis en de opbouw van Nederland is immers vooral bepaald door het water. In de vroegste geschiedenis van Nederland woonden de mensen op de hogere zandgronden. Later trokken ze naar de vruchtbare kleigebieden en vestigden zich op de hogere kwelderwallen. Nog weer later moesten ze hun woonplaatsen ophogen door de stijgende zeespiegel. In veel gevallen zijn verschillende ophogingen aaneengegroeid. In de hedendaagse tijd zijn die plaatsen beter bekend als wierden. Het thema 'Nederland waterstaat' past dan ook uitstekend in het verhaal waar wij ons als Stichting Behoud Weiwerd voor inzetten.

Wij nodigen u uit om tijdens Open Monumentendag een rondwandeling te maken over de wierde in Weiwerd. De wandelingen starten om 11.00 en 14.00 uur vanuit het Verenigingsgebouw aan de T.J. Jansenweg.

Een overzicht van de activiteiten op Open Monumentendag wordt in de huis-aan-huisbladen gepubliceerd. De internetsite van Stichting Open Monumentendag (www.openmonumentendag.nl) geeft een compleet landelijk overzicht.

Verenigingsgebouw en tentoonstellingsruimte

In mei heeft een gesprek plaatsgevonden met vertegenwoordigers van de gemeente en de stichting. Belangrijkste gespreksonderwerpen waren het Verenigingsgebouw en een tentoonstellingsruimte. De achterliggende reden van dit gesprek komt voort uit de 'uitzichtloze' situatie van de nog aanwezige woningen en gebouwen op de wierde. Om de gestelde doelen nu, maar ook in de toekomst te kunnen blijven uitvoeren, moet een aantal zaken zekerheid krijgen.

Op dit moment verkeert het Verenigingsgebouw niet meer in een beste staat. Desalniettemin maken naast de stichting een aantal groepen (nog steeds) gebruik van het gebouw. Het gebouw is eigendom van Groningen Seaports. Zolang het gebouw in gebruik is zal het niet worden gesloopt. In verband met de onderhoudstoestand zoekt de stichting nu naar wegen om dit gebouw op te knappen en te behouden. Er zijn een aantal mogelijkheden. Een daarvan is het gebouw als stichting in bezit te krijgen. In principe kan de stichting het gebouw tegen een symbolisch bedrag in handen krijgen. Aan het eigenaarschap zitten nogal wat haken en ogen. Op dit moment wordt zorgvuldig afgewogen of dit een serieuze optie is.

Voor het opzetten van een permanente tentoonstelling over de geschiedenis van de Oosterhoek (waartoe de drie dorpen Weiwerd, Heveskes en Oterdum behoorden), wil de stichting graag beschikken over een van de nog aanwezige woningen op de wierde. Wij vinden het Verenigingsgebouw zelf niet geschikt als tentoonstellingsruimte omdat dit zich niet goed verdraagt met de overige activiteiten waarvoor het gebouw wordt gebruikt. De mogelijkheid van een - zelfstandig - museumgebouw wordt door de gemeente niet haalbaar geacht, vanwege de exploitatiekosten. In plaats van een zelfstandig (museum)gebouw vindt de gemeente dat het beter om

de nog uit te werken tentoonstelling in expositieruimten in de streek te laten rouleren. Een dergelijke aanpak heeft volgens de gemeente meer bereik. Natuurlijk zien wij als stichting het liefst een tentoonstelling in Weiwerd komen. Als het niet in een van de bestaande panden mogelijk is, dan valt ook nog te denken in de richting van een nieuw te bouwen onderkomen ingericht met panelen en foto's van Weiwerd. Belangrijkste voorwaarde is dat een dergelijk onderkomen onderhoudsarm, vandaalbestendig en permanent toegankelijk is. Daarnaast denken wij aan het plaatsen van informatieborden in Weiwerd zelf, met informatie over de geschiedenis en de rol tussen de industrialisatie en het verdwijnen van het dorp. Dit hebben wij overigens ook in het in 1996 verschenen rapport 'Herstel en behoud van Weiwerd' opgenomen. Wij zullen er alles aan doen om de tentoonstelling in Weiwerd te realiseren; u en andere mensen moeten de geschiedenis van deze plek direct ter plaatse ervaren.

Eerste aanplant

In het voorjaar heeft de gemeente 200 stuks meidoorn belangeloos aan ons ter beschikking gesteld. Dit is gebruikt om een aantal plekken op de wierde te beplanten. Vrijwilligers hebben tijdens een werkdag de struiken geplant. De struikjes zijn bedoeld om een haag te vormen. Zo is de omgeving rond het informatiebord verfraaid en een pad dat vanaf het midden van de wierde naar Wierderond afloopt. Wij zijn blij met de welwillende medewerking van de gemeente. We hopen in het najaar opnieuw delen op de wierde met haagbeplanting in te vullen.

Aansluiting bij Milieufederatie Groningen

Sinds begin dit jaar is de Stichting aangesloten bij Milieufederatie Groningen (MFG). Bij MFG zijn meer dan dertig organisaties aangesloten die zich op de een of andere manier inzetten voor behoud van de leefomgeving in de provincie Groningen. Derk Huizinga vertegenwoordigt de Stichting Behoud Weiwerd in het algemeen bestuur.

Aansluiting bij MFG betekent dat wij gebruik kunnen maken van de kennis van mensen die specialist zijn op verschillende vakgebieden. In 1999 is hiervan al gebruik gemaakt, hoewel de stichting toen nog niet bij deze organisatie was aangesloten. In het betreffende geval is hulp ontvangen bij de voorbereiding van een kort geding tegen het Havenschap. Het ging hier om een kortgeding bij de rechtbank om de sloopvergunning van een woning te vernietigen. Hoewel dit geval dan negatief is afgelopen, denken we via de MFG toch een meerwaarde te hebben gevonden in onze strijd tot het behoud van een waardevolle wierde.

Aanpak verbeteringsprojecten in het landschap

De lezing in maart rond het thema 'aanpak van verbeteringsprojecten in het Groninger landschap' was weer een interessante avond. Mevrouw J. de Milliano van Landschapsbeheer Groningen heeft een verhaal gehouden over de gehanteerde werkwijzen bij het behoud van wierden en kerkhoven. Verder is ingegaan op de financiële regelingen die er zijn om deze vaak fraaie plekken in het landschap te bewaren. Als de gemeente Delfzijl nu maar snel met een bestemmingsplan komt, is er direct geld beschikbaar voor herstel van paden, lanen, kerkhof en de aanplant van bomen en struiken.

Wij hebben de voorstellen voor de uitvoering van allerlei – simpele en relatief goedkoop - uit te voeren verbeteringsplannen al vanaf 1996 klaar liggen. Fondsen hebben in principe aangegeven geld voor die verbeteringen in Weiwerd beschikbaar te willen stellen, onder de voorwaarde dat er duidelijkheid komt - lees bestemmingsplan - waaruit blijkt dat de toekomst van Weiwerd beschermd wordt. Het mag dus niet zo zijn dat er een vrijbrief komt om maar lukraak bedrijven op de wierde te bouwen waarbij allerlei paden en beplanting het loodje 'kunnen' leggen.

Voor alle partijen is duidelijk wat er rond de situatie Weiwerd moet gebeuren, maar nog altijd wachten we op het bestemmingsplan. De gemeente heeft vorig jaar aangegeven in de zomer van 2000 een bestemmingsplan te presenteren. Dit is al weer veranderd; nu wordt dit eind 2000 (!?).

Telefoonnummers bestuursleden:

Derk Huizinga 050-5798268, Koen Köller 0596-610971, Klaas Paapst 0596-618725, Jaap Braam 0592-373635